

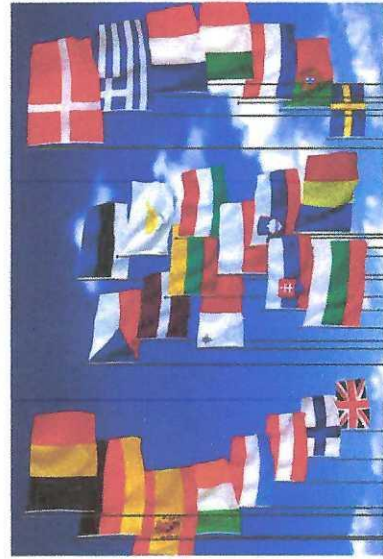
Europese stedelijke agenda

Ons land ondersteunt in Europees verband de ontwikkeling van duurzame steden. Samen met België spoort Nederland de Europese Commissie aan om de ontwikkeling van duurzame steden hoog op de agenda te zetten. 'Het is hiermee ook aan de burgemeesters van ons land om de verduurzaming van steden breder op te pakken', dat zegt Joyce Sylvester, waarnemend burgemeester Naarden en senator voor de PvdA. Zij pleit voor een sterke stedelijke dimensie in het beleid van de Europese Unie om tot duurzame ontwikkeling te komen.

Vorig jaar verscheen het document "Stedelijke dimensie van het EU-beleid, de hoofkenmerken van een Europese stedelijke agenda" van de Europese Commissie waarmee een goede voorzet werd gedaan. Het is nu van belang om te concretiseren op welke beleidsterreinen de stedelijke dimensie in EU-beleid onvoldoende aanwezig is, op welke wijze de stedelijke dimensie in het EU-beleid beter kan worden vormgegeven en op welke wijze daarbij samenwerking tussen steden, lidstaten en de EU past.

Stimulans

Dit alles is nodig, omdat steden een stimulans vormen voor innovatie en bepalend zijn bij een evenwichtige ruimtelijke ontwikkeling. Door de concentratie van woningen, mensen, transport en economische bedrijvigheid zijn steden van doorslaggevend belang voor energiebesparing, het efficiënt gebruik van hulpbronnen, het zorgen voor een gezonde leefomgeving, het creëren van werkgelegenheid of het behalen van klimaatdoelstellingen. Ongeveer 359 miljoen

mensen, 72 procent van de totale Europese bevolking, woont in stedelijke gebieden. Het percentage van de stedelijke bevolking neemt nog toe en zal in 2050 waarschijnlijk boven de 80 procent uitkomen. Van het bruto binnenlands product van Europa wordt 67 procent gegenereerd in stedelijke gebieden, waar de potentie van Europese stedelijke gebieden, waar problemen en oplossingen samen komen, beter te benutten is het nodig dat de stedelijke dimensie sterker wordt verankerd in het Europese beleid.

'Het is essentieel dat regels ruimte laten voor een gebiedsgerichte aanpak.'

Gebiedsgerichte aanpak

Steden voeren veel wetgeving uit van de Europese Unie. Bij het opstellen van nieuwe wet- en regelgeving moet er rekening worden gehouden met de consequenties voor stedelijke gebieden. Het is essentieel dat regels ruimte laten voor een gebiedsgerichte aanpak. Daarnaast kan via het delen van best practices (tussen steden, lidstaten en de Commissie) en via het beter benutten van bestaande financiële instrumenten de stedelijke ontwikkeling in Europa verder wordt bevordert. De Europese stedelijke agenda zou een kader moeten bieden voor een verbeterde werkwijze op Europees niveau. Tegelijkertijd stuut een gebiedsgerichte aanpak op een veelheid van bestuurlijke actoren, waaronder de Europese, die soms verschillende belangen kennen. Een greuk aan coördinatie en te veel bestuurlijke drukte kan dan de slagvaardigheid van integrale planning belemmeren. Steden zouden groter en daarmee productiever zijn wanneer er minder belemmeringen waren. Dit pleit

voor duurzame ontwikkeling

ook voor een Europese stedelijke agenda. Het uitgangspunt blijft "Europees wat moet, nationaal en decentraal wat kan". Waar Europa een duidelijke rol heeft, moet de wet- en regelgeving echter wel proportioneel en uitvoerbaar zijn.

Polycentrische steden

Internationaal ontwikkelen Japanse steden zoals Toyota City en Yokohama zich naar "smart cities". Ook in Europa zijn er diverse initiatieven. Zo wil Kopenhagen in 2025 energie-neutraal zijn. Frankfurt voert al jaren een actief beleid op verduurzaming. "Groene stad Frankfurt" koppelde CO₂ los van economische groei. De stad heeft een vermindering van 15 procent CO₂-uitstoot gerealiseerd terwijl de economische slagkracht met 50 procent groeide, aldus Arcadis in de Sustainable Cities Index. In ons land timmeren onder andere Amsterdam en Rotterdam aan de weg. Ook Alimere is op weg naar de Floriade van 2022 goed bezig met "growing green cities". Het is hard nodig dat meer Europese steden in de toekomst de aanwezige potentie beter benutten. De stadsstructuren in Europa zijn meer polycentrisch en minder compact dan in de VS of in Azië. Dat op zichzelf is al nadeel voor de concurrentiekracht en maakt het nog belangrijker dat de Europese en de lokale overheid, het bedrijfsleven en de universiteiten de handen ineen slaan om duurzame economische groei te bewerkstelligen in Europese steden.

Global Parliament of Mayors

Burgemeesters kunnen hun verantwoordelijkheid nemen bij de duurzame economische ontwikkeling van steden. Amsterdam nam eerder het initiatief om met dertig burgemeesters uit de hele wereld te bespreken hoe zij een Global Parliament of Mayors (GPM) kunnen oprichten. Aanwezig waren de burgemeesters van Amsterdam (gastheer), Rotterdam, Utrecht en Den Bosch, maar ook de hoogste bestuurders van bijvoorbeeld Londen, Barcelona, Los Angeles, Wenen en Warschau. Het initiatief voor het GPM is afkomstig van politiek denker Benjamin Barber, bekend van zijn boek *50 Mayors Ruled the World*. Barber is ervan overtuigd dat steden beter in staat zijn urgente mondiale vraagstukken op te lossen dan nationale overheden. Burgers vertrouwen hun lokale overheid (veel) meer dan hun staatsregering. Stedelijke overheden, burgemeesters voorop, functioneren

Dr. Joyce Sylvester, wvd. burgemeester Naarden, senator PvdA.

pragmatisch, laten zich minder leiden door partipolitieke machtsstrijd en lossen vraagstukken gewoon praktisch op, aldus Barber. Burgemeesters zien toe op de tijdige voorbereiding, vaststelling en uitvoering van het gemeentelijke beleid. Het is juist vanuit deze

'Burgemeesters kunnen hun verantwoordelijkheid nemen bij de duurzame economische ontwikkeling van steden.'

verantwoordelijkheid dat burgemeesters een bijdrage kunnen leveren aan de ontwikkeling van duurzame steden. Hiermaast past het inspireren van wethouders op dit thema goed bij burgemeesters. Het is hiermee ook aan de burgemeesters van ons land om de verduurzaming van steden breder op te pakken.

Dr. Joyce Sylvester, wvd. burgemeester Naarden, senator PvdA